Moreover, said ""

יתר על כן אמר רבי יהודה

OVERVIEW

The גמרא stated that when the ברייתא said 'הוי גמורה', its intent is to reject the view of רה"י, who maintains that even two מהיצות are a החיצות The ברייתא requires four (three) מדאורייתא (even מדאורייתא).

Some concepts and terms pertaining to this תוספות:

פי תקרה יורד וסותם – literally "The edge of the beam descends and seals", meaning that in many instances, we consider that the edge of the beam (which is raised [at least ten טפּהים from the ground) extends downwards, and it creates a wall or מחיצה, even though in reality there is no wall there.

מבוי a (side) street. In a מבוי מפולש, the area of the מבוי is delineated by three partitions, on three sides, which separate the הצירות from the הצירות, which are on all three sides of the מבוי on the other sides of the partitions. Each מבוי usually has a door or opening in this partition, by which the people of the חצר פחדים, and subsequently go from the מבוי into the ה"רה", which is on the fourth and open side of the מבוי (similar to a cul-de-sac or a dead end street). According to most opinions, this שאינו מפולש is a מהיצות because it has three adjacent מהיצות. Nevertheless, since on the fourth side, the מבוי is completely exposed to a מבוי הרמים הכמים הכמים הכמים הכמים is placed at the entrance to the מבוי is placed at the entrance to the מבוי and the מבוי חדר מבוי סpening into the מבוי has three able to carry in a מבוי and the מבוי opening into the מבוי has three able to carry in a מבוי hat open into the מבוי must make an מבוי , called מבוי has various הצרות, in which they combine some of their food for מבוי, and place it in one of the nach.

מבוי המפולש – is an open ended מבוי on two parallel sides, where it is exposed to a רה"ר (similar to our streets).

עירוב – literally mixing or pooling. This term - in regards to a מבוי (וחצר) – refers, usually, to the pooling of food for שבת from the residents of the חצרות which open into the מבוי (וחצר). This is a

_

¹ The מבוי is placed (vertically) on the side of (one of) the מבוי walls which open to the הה"ר. The קורה is placed (horizontally) on top of the two מבוי walls adjacent to the רה"ר.

requirement מדרבנן, that even in a valid רה"י, since there are different residents, who own separate domains, it is necessary to have them join together, otherwise the מבוי or מבוי may be mistaken for a רה"ר.

צורת הפתח – literally "the shape of a door", refers to one option of making a מחיצה by placing two upright poles at a distance from each other, and placing a third pole, on top of them, which gives it the appearance of a doorway².

להי, קורה – A side post (placed vertically); beam (placed horizontally) at the entrance to the מבוי . Either a קורה is placed by the entrance to a מבוי to delineate the separation between the מבוי and the רה"ר. The consensus of opinions is that a לחי וקורה serve only as a demarcation point. There is a minority opinion that a לחי וקורה מחיצה.

הכי מיתניה בתוספתא פרק ז' דעירובין ³

This is how this ברייתא reads in the תוספתא of 'נירובין פרק ז':

- אחד חלון שבין ב' חצירות ואחד חלון שבין ב' בתים כולי שבין ב' חצירות ואחד חלון שבין ב' בתים כולי שבין ב' חצירות ואחד חלון שבין ב' בתים כולי Whether it is a window that is in the wall between two houses, etc.

רבים ונפשות ורשות הרבים מקורה מטלטלין תחתיו בשבת דברי רבי יהודה And bridges and mausoleums and a covered רה"ר, in all of the above the is that one may carry even more than ד' underneath the aforementioned places, on שבת. This is the opinion of ר"י, who maintains that underneath any area which is covered (even a רה"ר, that area is considered a רה"ר, and we are permitted to carry underneath that entire area even more than ד"א.

יתר על כן אמר רבי יהודה כולי –

Moreover said ר"י, etc., he then continues with the case in our שני בתים וכו' of, שני בתים וכו', etc., he then continues with the case in our שני בתים וכו', etc., he then continues with the case in our שני בתים וכו'.

פירוש יתר על כן בשני בתים משני צדי רשות הרבים –

The meaning of the term 'moreover' refers to the case of two houses on

_

² According to שי"כ סי"ט שס"ב סי"ט when making, what is commonly called an עירוב (in camps etc.) by utilizing this idea of צורת הפתח, it is *preferred* that the distance between the two upright poles be no greater than ten אמות (about 15 feet).

³ ה"ט.

⁴ It seems that this part of the תוספתא is referencing ה"ה regarding whether two adjoining הצרות, etc. are required to make a joint עירוב or a separate עירוב. It is not relevant to our discussion here. See מראה כהן who deletes this line (from אחד until כולי).

two opposite **sides of a תוספ**ות explains that we refer to this case as 'moreover'; because there is a bigger חידוש, in this case than in the previous cases mentioned in the תוספתא; The חידוש is -

אף על גב דליכא למימר פי תקרה יורד וסותם –

Even though here in the case of שני בתים, we cannot apply the rule of "the edge of the roof descends and seals", because in the case of שני בתים there is no roof on the ה"ר, as opposed to the cases mentioned previously -

כמו בגשרים ונפשות ורשות הרבים מקורה דרישא אפילו הכי נושא ונותן באמצע – like bridges and mausoleums and a covered רה"ר that is mentioned in the חוספתא of the תוספתא, where the domain in question is covered, and therefore the principle of פי תקרה וכו' applies, and therefore you may carry there because since we say פי תקרה יורד וסותם it is as if there are actual walls extending downwards from the roof, so it is considered a רה"י. Here however by שני בתים וכו' there is no covering roof; nevertheless he may carry objects more than שני בחים וכו' and place them down in the street between the two houses. The reason for this is –

- עירובין צה,א) דקטבר רבי יהודה ב' מחיצות דאורייתא כדאמרן בפרק כל גגות מחיצות דאורייתא באריים שניהודה ב' מחיצות maintains that two partitions are sufficient to render a domain the status of a רה"י מדאורייתא, as the גמרא states in פרק כל גגות. This concludes the explanation of 'יתר על כן', which is mentioned in the ברייתא.

מוספות asks:

- ואם תאמר אמאי לא מייתי הכא מתניתין דכל גגות (עירובין צה,א) הכא מייתי הכא מתניתין לא מייתי הכא מתניתין פרק כל המשנה cite here the פרק כל המשנה פרק כל - גגות -

דקתני התם ועוד אמר רבי יהודה מערבין למבוי המפולש – For the משנה stated there, 'and moreover says ר"י that it is permissible to make an "כה"ר even in a מבוי which is open at both ends to a ירוב 'We see from here that even though the מבוי has only two parallel walls, for the other two walls are completely open to the רה"י, nevertheless it is still a 'רה". The question is; why

⁵ In the גמרא there both אביי agree that from our יתר ע"כ וכו' שר" we can infer that י"ר maintains ב' מחיצות דאורייתא .

 $^{^6}$ It is always preferable to quote a משניות instead of a ברייתא, because the משניות were more universally known and accepted than the ברייתות ותוספתא.

 $^{^{7}}$ מערבין assumes that by the term מערבין we refer to the act of pooling the שבת food, to accommodate this rabbinic requirement. It seemingly has nothing to do with adding מחיצות. See 'Overview'.

do we need to prove from the ברייתא that י"י maintains that two walls form a רה"י מדאורייתא, when there is a clear משנה, in which ר"י seemingly says the same thing.

מוספות answers:

ויש לומר דמתניתין איכא לפרושי דמערבין בצורת הפתח וקסבר ג' מחיצות דאורייתא And one can say; that we can interpret the משנה, that says you can make an שיתופי (in addition to the שירוב במבוי המפלוש (in addition to the שיתופי) by erecting a "door frame", in one of the exposed sides, so there are now three partitions⁹; the two parallel side partitions of the מבוי , and the third partition which is formed by the צורת הפתח and he would maintain according to this interpretation of the משנה , that three partitions form a רה"י, but we would not know that he maintains that even two partitions are a האורייתא , therefore the גמרא prefers to quote the ברייתא , where there is no third partition¹⁰, and still רה"י דאורייתא with only two partitions.

תוספות offers an alternate explanation¹¹ to the previous question:

אי נמי הוא אמינא דמתניתין איירי במבוי המפולש לרשות הרבים – אי נמי הוא אמינא דמתניתין איירי במבוי המפולש לרשות הרבים Or you may also say the reason the גמרא chooses to quote the ברייתא instead of the משנה is because, I may think that the משנה may be discussing a which is exposed on both ends to the בה"ר

אבל אין רשות הרבים עוברת לתוכה – However the מבוי¹² itself does not pass through the -מבוי

- להכי מייתי הברייתא דיתר על כן דאפילו רשות הרבים (גמורה) עוברת בה that even if a רה"ר that even if a יתר על כן" passes through between these two houses, nevertheless -

מטלטלין על ידי לחי וקורה משום דשתי מחיצות דאורייתא –

-

⁸ Even though the term מערבין (usually) refers to the pooling of שבת food, not to the erecting of מהיצות, nevertheless, since a regular עירוב permits us to carry in the מבוי, and erecting this מבוי also enables us to carry in this צורת הפתח מערבין as well.

⁹ The חכמים, who argue with ר"י in that משנה, will maintain (according to this interpretation) that a צורת הפתח is not a valid מחיצה if the פרוץ לרה"ר is ot a valid מרוצה.

 $^{^{10}}$ He is just placing a לחי וקורה at both ends (which is merely a היכר, but not constructing a צורת הפתח.

¹¹ See 'Thinking it over' # 3.

¹² Therefore that מבוי המפולש may not have the status of a רה"ר, and האורייתא it is a מקום פטור מבוי המפולש would be only מדרבנן, therefore only there does ר"י maintain that two מדיבנן with a מדיבנן may remove this מהיצות שיסור טלטול מדרבנן, but not necessarily does it become a רה"י. We cannot therefore derive that our ברייתא excludes this case, for our ברייתא intends to exclude only another type of 'רה". See 'Appendix' (and footnote # 26).

One may carry more than ד"א, in this area by just erecting a לחי וקורה because מדאורייתא maintains that two partitions are sufficient מדאורייתא to render a domain (even a רה"ר) the status of a 13 .

responds to an anticipated question; how can we say that even if a הוספות, which is sixteen אמות wide¹⁴, passes between the houses, it can be made into a רה".

– ואף על גב דבפרק קמא דעירובין (דף י,א) אמתניתין דהרחב מי' אמות ימעט And even though we have learnt in the first עירובין ocncerning the there, which states that if the opening of the משנה to the רה"ר is wider than ten אמות, he should decrease the width of the opening, until it is no more than ten ר"י. אמות disagrees with the תנא קמא there and maintains that even if the opening is more than ten אמות it is not necessary to decrease the size of the opening. Concerning this statement of -

- משמע 15 דלכל היותר לא התיר רבי יהודה אלא עד י"ג אמה ושליש it seems from the גמרא that even though ר"י, allows the opening of the מבוי to be larger than ten אמות, nevertheless, the greatest width that ד"ר permitted was only up to thirteen and a third 16 אמה, so how did תוספות say previously that the ברייתא teaches us that ר"י maintains that even a רה"ר, which by definition is a minimum of sixteen אמות wide, can be transformed into a רה"י when there are two partitions, when from the עירובין in עירובין we know that the opening of the מבוי cannot be greater than thirteen and a third אמה, for it to be a proper . רה"י.

מוספות answers:

היינו מדרבנן –

This stipulation that one cannot transform a מבוי into a proper 'דה" if the opening is greater than thirteen and a third אמות is only a rabbinic decree 17 -

 $^{^{13}}$ The לחי וקורה are needed just to delineate the boundary between the רה", and the רה". See 'Overview'.

א שבת דף צט,א that the width of the עגלות that carried the קרשים plus one אמה in between the עגלות took up a width of sixteen אמות.

 $^{^{\}rm 15}$ [From the גמרא there it seems that this is inconclusive.]

¹⁶ See עירובין דף י,א that the space between the פסי ביראות (see our גמרא ו,ב) was limited to thirteen and onethird אמות, which is the space needed for two teams of four oxen each, to pass through; the width of each ox being one and two-third אמה.

¹⁷ This does not contradict what we are saying here that רה"ר permits carrying in this רה"ר bounded by two houses even אדרבנן, ב ד"ה because as תוספות explains in עירובין ו, ב ד"ה וכי תימא that we are discussing a which is sixteen אמות wide in its entire length, however when it passes between these two houses it narrows down to thirteen and a third אמות. Had there been no houses in this narrow section, it would have retained its status as a full רָה"ך, regardless of its width, however since it is bordered by two partitions, the two houses, it is a מדרבגן, and with the לחי וקורה one is permitted to carry there even מדרבגן. See מדרבגן.

- אבל מדאורייתא אפילו ברוחב י"ו אמות מטלטלין דאית ליה ב' מחיצות דאורייתא אבל אבל מדאורייתא אפילו ברוחב י"ו אמות wide we may carry more than מדיצות, if there are two מהיצות because ר"י maintains that even two partitions are sufficient רה"י, no make a רה", no matter what the width is.

תוספות differentiated between the משנה which may be discussing a מבוי המפולש לרה"ר, however the ברייתא does not pass through the מבוי, while the ברייתא is discussing a case where a רה"ר גמורה passes through. תוספות supports his contention:

- דעל כרחך צריך לומר דרבי יהודה איירי ברשות הרבים גמורה שבוקעין שם רבים For perforce we must say that רשות is discussing the case where it is a רשות in which many people traverse through it -
- כדמוכח פרק קמא דעירובין (דף ו,ב ושם) גבי כיצד מערבין רשות הרבים ושם פירשתי as is evident from we learnt in the first עירובין concerning the topic of how one can be רה"ר a מערב, and there topic of how one can be רה"ר.

תוספות poses an additional question:

אם תאמר הא מדקתני סיפא דמבואות המפולשין הוי רשות הרבים – And if you will say; since it states in the סיפא of this ד' רשויות וכו' of this ד' רשויות וכו' are considered בה"ר - רה"ר - רה"ר

שמעינן שפיר לאפוקי מדרבי יהודה

We can quite rightly assume that the ברייתא rejects the view of -- -

רטידיה מבואות המפולשות לא הוו רשות הרבים כיון דאיכא שתי מחיצות – דלידיה מבואות המפולשות הרבים מבואות מדי are not a רה"ר since there are the two partitions of the מבו מבוי מבוי מבואות. The question then is; why is it necessary for the ברייתא to add the phrase זו היא רה"י to exclude the opinion of רה"ר; by merely stating that מבואות מדיצות are a מחיצות, even though they have two מחיצות, the view of רה"ר is naturally excluded.

תוספות responds:

– ויש לומר דמסיפא לא הוה שמעינן לאפוקי מדרבי יהודה

And one can say; that from merely stating the סיפא of the ברייתא, that are a רה"ר, that would have not been sufficient to teach us

¹⁸ גמרא הוד"ה וכי תוד"ה וכי תומא there states that you cannot be מערב this ר"י even if doors are placed on both ends, unless you close the doors of the מבוי at night; indicating that it is a "רה"ר גמורה, ועיי"ש.

that the ברייתא **rejects** the view of ר"י, that one is permitted to carry between these two houses, for it could be that even our ברייתא agrees to the ruling of -

דהוא אמינא טעמא דרבי יהודה משום דקסבר לחי וקורה משום מחיצה for I might think that the reason ר"י permits carrying between these two houses when a לחי are erected, is not because he maintains that two מהיצות form a 'הר", but rather, because he maintains that by placing a לחי in this הה"ר, it functions as a partition, making this area completely surrounded by walls, the two real walls of the houses and the additional 'walls' of the לחי וקורה, and therefore one is permitted to carry there, and we do not know that our ברייתא nerely said that המפולשין without a ברייתא permits awing this area לחי וקורה משום מחיצה without a לחי וקורה משום מחיצה but perhaps with a לחי וקורה משום מחיצה but perhaps with a לחי וקורה משום מחיצה because ברייתא יוקורה משום מחיצה because לחי וקורה משום מחיצה because ברייתא יוקורה משום מחיצה because ברייתא יוקורה משום מחיצה because החיצה שום מחיצה שום מחיצה beta carry there, because - לחי וקורה משום מחיצה because ברייתא יוקורה משום מחיצה beta carry there, because - לחי וקורה משום מחיצה beta carry there, because - לחי וקורה משום מחיצה beta carrying between these two

– דאיכא מאן דסבר הכי בפרק קמא דעירובין (דף טו,א)

For there is someone who maintains this view that לחי וקורה משום מחיצה in the first עירובין, therefore I might have thought that ר"י and indeed the ברייתא also maintain this view -

להכי איצטריך למיתני זו היא רשות היחיד גמורה 20 למעוטי דרבי יהודה - להכי איצטריך למיתני זו היא רשות היחיד נס state this additional phrase "זו to state this additional phrase ברייתא to exclude the ruling of ר"י, and therefore it is not permitted to carry between these two houses -

דלא הוי רשות היחיד דלחי וקורה לא חשיב מחיצה – Because that area is not a לחי וקורה לא הוי is not considered a מחיצה and the two actual מהיצות cannot render it a ...

SUMMARY

ר"י maintains that we say פי תקרה יורד וסותם, even by two exposed opposite sides. There is no need in such a case for any סימן such as a לחי וקורה to permit ""לטול ד"א.

maintains that שתי מחיצות שתי even when a רה"ר passes through in between these two מחיצות. By placing a לחי או קורה מכאן ומכאן one may be מחיצות אפילו מדרבנן, provided that the width between the two מטלטל ד"א אפילו מדרבנן does not exceed thirteen and a third אמות. However, מטלטל he may be מטלטל regardless of the width between these two מחיצות.

¹⁹ See 'Thinking it over' # 1.

²⁰ See gloss from תוספות ישנים.

THINKING IT OVER

- 1. How can we be certain that "" maintains שתי מחיצות אורייתא, perhaps he holds that שתי מחיצה משום מחיצה, just as תוספות said that we cannot derive from the מערבין למבוי המפולש מערבין למבוי המפולש, for מערבין למבוי הפתח means with a אורת הפתח (which is an unusual interpretation), similarly here too you may carry by ב' בתים בתים because לחי וקורה בתים 2^{22}
- 2. Does our ד' מחיצות וכו', require ג' מחיצות or ד' to create a רה"יר מחיצות γ ?
- 3. Why are the relative strengths of the two תירוצים on first קשיא $?^{23}$

APPENDIX²⁴

תוספות first question was; why does the גמרא quote the תוספות of יתר על כן ס ברייתא quote that "תוספות האורייתא מחיצות אתי מחיצות, when the גמרא could have quoted the מערבין למבוי המפולש and that would have proved the same thing.

תוספות gives two answers, that seemingly say in essence that from the משנה, I would not know that ר"י maintains שתי מחיצות אורייתא, because: a) in the he erected a מבוי המפולש, so there are ג' מחיצות of the משנה is not really a רה"ר, and therefore it does not prove that ב' מחיצות even in a דאורייתא בה"ר.

It seems that תוספות maintains that the גמרא is interested in proving that ר"י holds משנה is not sufficient.

However the plain reading of the גמרא indicates that we are interested, not so much in the view of "ר", but rather, what does our ברייתא wish to exclude by saying גמרא דה"ר גמורה. Therefore if the גמרא could have quoted the , משנה,

 22 See מתק שפתים.

²¹ See footnote # 19.

²³ See footnote # 11.

²⁴ See footnote # 12

and said that משנה היי גמורה והיא רה"י גמורה משנה (משנה למבוי המפולש המפולש ברייתא ברייתא של disagrees with that כרייתא מערבין למבוי המפולש המפולש אין מערבין למבוי המפולש אין מערבין למבוי המפולש אין אין מערבין למבוי המפולש אין אין מערבין למבוי המפולש the ברייתא שווא מוא ברייתא הסיצות דאורייתא ב' מחיצות האורייתא ערב למבוי המפולש ערבין למבוי המפולש ערבי למבוי המפולש ערבי למבוי המפולש מערב למבוי המפולש מערב למבוי המפולש. The original question seems unanswered, why did not the מערב למבוי המפולש מערב למבוי המפולש מערבים ברייתא משנה ברייתא מערבים ברייתא מערבים בריית אין מערבים בריית מערבים בריית אין מערבים בריית בריית בריית מערבים בריית ב

Pertaining to the first answer of תוספות, that the משנה may be discussing a גורת הפתח אור, so there are ג' מחיצות, we can perhaps understand that the גמרא גמרא א that our משנה, because most opinions agree that ברייתא disagrees with the ברייתא may agree with the משנה agree that ברייתא ברייתא המשנה may agree with the ברייתא משנה משנה מבוי however, that the מבוי of the מבוי of the ברייתא is not a ארוכים, that is not sufficient to explain why we cannot say that our ברייתא מחיצות with two מבוי cannot be made into a מבוי with two מחיצות of the מחיצות אור גמורה מור מבוי where it is a מחיצות אור גמורה במחיצות מחיצות המור מבוי המור מבוי הוד מור מבוי הוד אור גמורה מחיצות המחיצות הוד מבוי הוד מבו

One possible explanation has been offered in footnote # 12.26

Another approach may be that the גמרא is looking for a clear שיטה concerning a רה"י, which our ברייתא will exclude. Since the משנה is not that clear, as evidenced by the various אקימתות, therefore the גמרא chose the option of יתר על כן maintains clearly 27 שו מחיצות דאורייתא ב' מחיצות דאורייתא שו היא היא מחיצות דאורייתא מחיצות ב' מחיצות דאורייתא שו היא היא מחיצות דאורייתא מחיצות ב' מחיצות דאורייתא שו היא מחיצות ב' מח

Another difficulty:

תוספות concludes that we know that נתא סל סער ברייתא maintains that שתי maintains that ברייתא סל מיעוט המפולשין, since he says that מהיצות מבואות מד מבואות המפולשין האינו מיעוט סל לחי וקורה אינו חשוב מחיצה is to tell us that לחי וקורה אינו חשוב מחיצה, because we may have thought that the reason of ר"י is because he maintains לחי וקורה משום. This seems to go against the entire thrust of תוספות, which was said in

²⁵ Even if the ברייתא would disagree with ר"י, but all would agree that it can be a האיי; they would argue perhaps whether מערבין or not.

²⁶ The difficulty with this explanation is that the consensus (besides the רמב"ם) is that an מתיר is מתיר only in a אנירוב (רמב"ם) is that an רה"י דאורייתא, ועי' שיעורי הרב גרליצקי שליט"א.

 $^{^{27}}$ See however end of תוספות, that it may be מטעם לחי וקורה משום and not because ב' מחיצות דאורייתא.

the introduction, that since י"ר says יתר על כן, it means to say conclusively that 28 שתי מחיצות דאורייתא.

Perhaps we can say as follows:

Our יתר על כן was certain that since ר"י says סוגית הגמרא 'ה he maintains 'ב he maintains מחיצות אורייתא, which our תנא דברייתא obviously excludes since he maintains that תנא דברייתא are a רה"ר. However the תנא דברייתא felt it important to state 'זו היא רה"י, in case we would mistakenly think that לחי וקורה משום מחיצה, therefore he comes to exclude even that remote possibility. 29

This may also explain why the גמרא does not exclude the משנה, and consequently certainly also the דין of ברים וכו', as was asked above, because if we would say that זו היא רה"י comes to exclude the משנה, some may think that our תנא דברייתא may still agree with י"י in the case of ב' בתים לחסי בחים מחיצה they may both hold. Therefore our גמרא they may both hold גמרא. Therefore our לחי וקורה משום מחיצה chose to exclude explicitly the case of 30 ב' בתים.

_

²⁸ See [הארוך] מהרש"א (הארוך). A possible explanation may be; when חוספות says "דר"י וכו' סל לאפוקי מדר"י הארוך המשום מחיצה does not refer to the person of ר"י but to (the תנא דברייתא of תוספות, לחי וקורה משום מחיצה in) the case of "ר, namely תוספות שתי בתים וכו' we may have thought that the תוספות הנא דברייתא would maintain that the case of רה"י is a ב' בתים 'is a ב' בתים בחיצה [This is a לחי וקורה משום מחיצה].

לשוו הזהב See לשוו

³⁰ The difficulty with this interpretation is more than obvious. In addition הוספות should have asked the second question first. [This in its own right may also be a valid question. Since the first question of חוספות is only as to why choose the ברייתא over the משנה, while the second question demands why do we need the מיעום altogether, since we know it from the סיפא דברייתא.]